

دانشگاه الزهرا

دانشکده علوم اجتماعی و اقتصادی

پایان نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد رشته توسعه اقتصادی و برنامه ریزی

موضوع:

محاسبه هزینه منابع داخلی محصولات شیمیایی در ایران و بررسی میزان ارز بری

خالص آنها (مورد خاص پودرهای شوینده دستی)

استاد راهنما: دکتر ایرج توتونچیان

نگارش: کتایون غنائی

مرداد ۱۳۷۶

چکیده:

امروزه سرعت پیشرفت کشورهای در حال توسعه بشدت افزایش یافته است چنانچه بسیاری از این کشورهای آسیای جنوب شرقی و هند خود را به مرز توسعه یافتگی رسانده اند. همه این کشورها پیشرفت خود را مدیون برنامه ریزی صحیح و دقیق می باشند.

از آنجا که در کشور ایران یکی از اهداف برنامه دوم وابستگی هر چه کمتر به صادرات تک محصولی نفت می باشد توجه به صادرات غیر نفتی ضروری بنظر می رسد. برای کسب موفقیت هر چه بیشتر در این زمینه بررسی توان صادراتی کشور و مزیت نسبی و محاسبه ارز آوری خالص اقلام غیر نفتی از اهمیت ویژه ای برخوردار می گردد.

دراین رساله سعی بر آن شده است که با ارائه تکنیک محاسبه هزینه منابع داخلی یا بعبارت

دیگر: Domestic Resource Cost (DRC) ارز آوری خالص یک کالای نمونه صادراتی یعنی پودر

های شوینده دستی و مزیت نسبی آن مشخص گردد. باید توجه داشت که تکنیک بر آورد مذکور برای تمام کالاهای تولیدی یکسان می باشد. بر اساس مقالات موجود سه شکل فرمولی برای محاسبه DRC وجود دارد که در نهایت مفهوم همه آنها یکسان می باشد ۶ سناریو مختلف برای DRC پودر های شوینده بکار رفته است که نتیجه آخرین سناریو به شرح زیر می باشد :

با اعمال قیمت‌های سایه سرمایه و نیروی‌کار و تعدیلات مورد لزوم به ازای هر دلار بدست آمده از صادرات پودر شوینده دستی حدود ۱۴۰۴ ریال و یا بر اساس هر دلار معادل ۱۷۵۰ ریال حدود ۸۰ سنت از منابع داخلی هزینه شده است یعنی بطور خالص ۲۰ سنت در آمد ارزی ناشی از صادرات پودر شوینده دستی می باشد .

در نهایت به این نتیجه میرسیم که ایران در تولید و صادرات کالای مورد نظر (با فرض یکسان بودن کیفیت) دارای مزیت نسبی می باشد و پیشنهاد می گردد که این صنعت از طرف دولت حمایت شده و سیاستهای صادراتی ارتقایی (Promotional policies) دارای اعتباری خاص (credible policies) از نوع سیاستهای اصلح (first best policies) در مورد آن به اجرا در آید.

محاسبه هزینه منابع داخلی محصولات شیمیایی

در ایران و بررسی میزان ارز بری خالص آنها

(مورد خاص پودر های شوینده دستی)

فهرست مطالب

فصل اول :

۱-۱- اهمیت موضوع

۱-۲- علت انتخاب موضوع

۱-۳- روش تحقیق

فصل دوم : مبانی هزینه منابع داخلی

۲-۱-تئوری حمایت

۲-۱-۱-کشش عرضه و تقاضای خارجی کمتر از بینهایت

۲-۱-۲-نرخ حمایت

۲-۲-تعریف هزینه منابع داخلی

۲-۳-تحلیل هزینه منابع داخلی

۲-۳-۱-وجود عامل اخلاص در قیمتتها

۲-۴-پاره ای ابزارهای متدلوژیک

۲-۵-هزینه منابع داخلی حمایت

۲-۶-تحلیل ضریب نسبی

۲-۷-معیارهای ارزشی پیش بینی شده مزیت نسبی

۲-۸-مزیت نسبی

۲-۹-دیدگاه استاتیک مزیت نسبی

۲-۱۰-هزینه های حمل و نقل

۲-۱۱-هزینه های ناشی از آلودگی محیط زیست

۲-۱۲-فرض کشور کوچک

۲-۱۳-دیدگاههای پویای مزیت نسبی

فصل سوم :

۳-۱-مقدمه ای درباره وضعیت صادرات و واردات ایران

۳-۲-مختصری درباره صنعت شوینده ها

۳-۲-۱-تاریخچه صنعت پودرهای شوینده در ایران

۳-۲-۲- خلاصه ای از روش تولید پودر های شوینده

۳-۲-۳- منابع تامین مواد اولیه پودرهای شوینده در ایران

فصل چهارم:

۴-۱- نحوه محاسبه DRC برای پودرهای شوینده دستی

۴-۱-۱- محاسبه DRC به قیمت‌های جاری کارگر و سرمایه

۴-۱-۲- محاسبه DRC بر اساس قیمت‌های دلاری L.A.B

۴-۱-۳- محاسبه DRC بر اساس قیمت‌های تعدیل شده L.A.B

۴-۲- تحلیل حساسیت (Sensitivity analysis)

۴-۲-۱- محاسبه DRC بر اساس قیمت‌های تعدیل شده سرمایه و قیمت سایه کارگر

۴-۲-۳- محاسبه DRC بر اساس قیمت‌های تعدیل شده و قیمت‌های سایه کارگر و سرمایه

فصل پنجم:

۵-۱- نتیجه گیری و ارائه پیشنهادات

ضمیمه ۱: هزینه های اجتماعی و کاربرد تحلیل هزینه -فایده در ارزیابی پیامدهای زیست

محیطی .

ضمیمه ۲: جداول

فهرست منابع و ماخذ

چکیده انگلیسی